

Nr 50.

Ankom till Riksdagens kansli den 10 mars 1911 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående sättet för försäljande af ett till förra kompanichefsbostället Backa nr 1 i Södermanlands län hörande ägoområde.

(1:a Afd.)

I en till Riksdagen den 10 nästlidne februari aflåten, till jordbruksutskottets förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 80, har Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att en till förra kompanichefsbostället 1 mantal Backa nr 1 i Västra Vingåkers socken af Södermanlands län hörande i statsrådsprotokollet närmare angifven med nr II betecknad ägolott må på de i nådiga brefvet den 29 maj 1874 stadgade villkor å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1912.

Departementschefen har till berörda statsrådsprotokoll i detta ärende anfört följande:

»I en till 1910 års Riksdag aflåten proposition (nr 220) rörande disposition af, bland annat, förra kompanichefsbostället 1 mantal Backa nr 1 i Västra Vingåkers socken af Södermanlands län hemställde Kungl. Maj:t, att Riksdagen — under förutsättning att aftal rörande upphörande den 14 mars 1911 af ett beträffande nämnda hemman gällande arrendekontrakt komme till stånd — måtte medgifva, att, sedan hemmanet blifvit i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ett af förste landtmätaren Herl. Rob. Linder uppgjortt förslag fördeladt i fyra lotter, i berörda förslag betecknade den ena såsom hufvuddelen

samt de öfriga såsom lotterna nr I, II och III, samtliga hemmanet tillhöriga ägoområden skulle sålunda upplåtas, att hufvuddelen samt ägolotten nr I hvar för sig försålles å offentlig auktion till den högstbjudande på de i nådiga brefvet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1911 samt att ägolottorna nr II och III hvar för sig upplåtes enligt nådiga kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i nådiga brefvet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder m. m. meddelade närmare bestämmelser.

Sedan Riksdagen bifallit förenämnda hemställan, har Eders Kungl. Maj:t genom nådigt bref till domänstyrelsen den 10 juni 1910 förordnat angående egendomens försäljning i enlighet med det af Eders Kungl. Maj:t och Riksdagen i ärendet fattade beslut.

Uti underdånig skrifvelse den 11 november 1910 har domänstyrelsen sedermera anmält, att, efter det aftal om arrendets upphörande träffats med boställets arrendator, vid auktion, som den 25 oktober samma år hållits för försäljning af hufvuddelen samt ägolotten nr I, landtbrukaren Per Gustaf Andersson från Askersund afgifvit enda anbudet å hufvuddelen med 25,000 kronor samt högsta anbudet å ägolotten nr I med 5,000 kronor, samt att, efter det ägolotten nr II genom kungörelse två gånger under hand utbjudits till försäljning, utan att köpeanbud inom föreskrifven tid inkommit, förbemälde Per Gustaf Andersson afgifvit ett å 900 kronor lydande anbud jämväl å denna ägolott.

Den med II betecknade ägolotten, hvilken enligt ofvan omförmälda, af första landtmätaren Linder upprättade förslag omfattar 9 hektar 60,2 ar, däraf 1 hektar 41,4 ar tomt och åker, 3 hektar 51 ar äng, 4 hektar 59,8 ar afrösningsjord och 8 ar impediment, är obebyggd och har på sätt i ofvan anmärkta proposition omförmäles åsatts ett saluvärde af 2,576 kronor 32 öre, däraf för växande ståndskog 1,900 kronor.

Uti afgifvet yttrande har domänintendenten i länet förordat antagande af det å ägolotten nr II af Andersson sålunda afgifna anbudet. Därest emellertid anbudet icke komme att antagas, borde ägolotten enligt domänintendentens förmenande utbjudas å offentlig auktion under de i nådiga brefvet den 29 maj 1874 stadgade villkor.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet har däremot, då

allenast skogen å den ifrågavarande ägolotten uppskattats till så anseeligt belopp som 1,900 kronor, hemställt, att anbudet måtte förkastas samt ägolotten ånyo utbudas till försäljning men då å offentlig auktion i enlighet med bestämmelserna i ofvan omförmälda nådiga bref af den 29 maj 1874.

I sin berörda skrifvelse den 11 november 1910 har domänstyrelsen, — jämte det styrelsen på anförda skäl dels tillstyrkt antagande af Anderssons anbud å hemmanets hufvuddel dels afstyrkt anbudet å lotten nr I — beträffande lotten nr II, under hemställan att det å denna lott afgifna anbudet måtte förkastas, uttalat sin anslutning till det väckta förslaget om förändring af sättet för försäljning af ägolotten. Den omständigheten att ägolotten icke varit utbjuden till salu det antal gånger, som i punkt 9 sista stycket af ofvan åberopade nådiga kungörelse den 31 december 1909 förutsattes för försäljning å auktion, ansåge styrelsen icke böra få utgöra något hinder för sådan försäljning särskildt med hänsyn till de fördelar, staten otvifvelaktigt vunne genom att låta å offentlig auktion till den högstbjudande försälja ägoområdet i fråga, hvilkets största värde låge i skogen. Styrelsen hemställde förty om bemyndigande att å offentlig auktion under de i nådiga brefvet den 29 maj 1874 stadgade villkor försälja den ifrågavarande ägolotten med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1911.

Genom nådigt bref den 18 november 1910 har Eders Kungl. Maj:t, med anledning af hvad domänstyrelsen sålunda föreslagit, dels antagit Anderssons anbud å hufvuddelen, dels förkastat det af honom gjorda anbudet å lotten nr I samt förordnat om ny auktion å sistnämnda lott dels ock beträffande det å ägolotten nr II gjorda anbud funnit det samma icke kunna godtagas, hvarjämte Eders Kungl. Maj:t anbefallt domänstyrelsen att under ett år, räknadt från den 14 mars 1911, ombesörja skötsel och vård å ägolotten på de för kronan förmånligaste villkor, som kunde betingas.

Jag ber nu att få till pröfning anmäla det af domänstyrelsen i skrifvelsen den 11 november 1910 tillstyrkta förslaget om försäljning å offentlig auktion af ägolotten nr II. Genom de redan verkställda anbuden under hand synes mig vara ådagalagdt, att berörda ägolott icke torde vara begärlig för bildande af eget hem. Till sådant ändamål lärer ägolotten — enligt hvad jag inhämtat — icke heller vara lämplig, då densamma på grund af sin vattensjuka beskaffenhet knappast torde med fördel kunna användas till bebyggande. Däremot synes icke uteslutet, att en, det åsatta saluvärdet motsvarande köpeskilling skulle kunna ernås, därest ägolotten finge å offentlig auktion försäljas till

någon angränsande jordägare. Jag finner mig därför böra ansluta mig till domänstyrelsens i sådant afseende framställda förslag. Då emellertid en försäljning på sådant sätt af berörda jordäga skulle innebära ett frångående af Riksdagens i frågan fattade beslut, måste Riksdagens samtycke härtill inhämtas.»

Då utskottet icke haft något att erinra mot ifrågavarande framställning, hemställer utskottet,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 10 mars 1911.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.

Det skulle här antecknas att herr *E. A. Lindblad* icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.
